

Myšlenky a filosofování

Myšlenky jsou ve vztahu k filosofii něco jako buňky nebo orgány v živém těle. Některé myšlenky jsou pro jinou filosofii (eventuelně třeba pro jakoukoli filosofii) nepoužitelné, jiné jsou natolik svébytné a samobytné, že mohou být „ukradeny“ a zapojeny do jiné filosofie. A zase ne do každé: do některých jiných filosofii ano, ale do jiných nikoli. Někdy je podmínkou převzetí jistá adaptace. Ale k tomu všemu je zapotřebí jemné vnímavosti, jemného smyslu pro to, jde-li anebo nejde-li o kompatibilitu. Pro budování pravé filosofie (o tom mluvil už Platón – *orthé filosofia!*) je tento jemný smysl naprostou nezbytností, ale není to nezbytnost jediná. Pokud je nějaká myšlenka použitelná pro stavbu nějaké (některé) filosofie, můžeme mluvit o tzv. filosofématu. Co je a co není filosoféma, lze někdy rozlišit až poté, když ho bylo použito některou z filosofii (pravých filosofii); z toho vyplývá, že předem je velmi nesnadné rozhodnout, že to filosoféma není; a stejně těžké je rozhodnout, že se nějaká myšlenka nehodí a nemůže hodit pro vůbec žádnou (pravou) filosofii. – Snad je vhodné k tomu ještě dodat, že kompatibilita sama o sobě ještě rozhodně nestačí, aby nějakou myšlenku bylo možno v určité filosofii použít (zatímco inkompatibilita takové použití naprosto vylučuje).

(Písek, 100418-3.)